

Latweeschu Uwise.

Nr. 38.

Zettortdeenâ 16. September.

1854.

Druckteitâ pee J. G. Hoffmann un A. Johannsohn.

Karra-sinnas.

2 neddelas ne kahdas karra-sinnas jums ne effam rakstijusch. Ne bij wakas, jo gan ar sinneem un mirruscheem bij jadarbojahs, gan arri mas to stahstih. Kauschanahs ne kahdas naw bijuschas. Karra-pulki staiga schury turp, eenaidneeki ihsti ne sinn kur un kâ mums peeckuht. Teem arri pohst ar fehr-gahm un Koleru. Naksia no Turku semmes, ka no Sprantscheem un Calendereem, jebfchu tee wehl ne weenu schahwenu us muhsu saldатеem isfchahwusch, jaw kahdi 8 tuhstoschi ar Koleru pagallam un kahdi 12 tuhstoschi flimmi un firgft, tã ka teem jasubta atkal jauns karra-spehks no Sprantschu semmes; teem zitteem arri ne effoht ne kahda labba duhscha neds labs prahts. Eenaidneeku tee ne dabbu ne redseht, paleef garsch laiks un tik ar fehr-gahm jakaujahs. Saldatus nu gribbedami meerinaht, teem darbu doht un tohs tur nowest kur labbaks gaisf un wesseliga weeta, eenaidneeki nu norunnajusch ar wissu sawu kuggu spehku, Calenderi, Sprantschi un Turki kohpã ar kahdeem 60 tuhstoscheem saldатеem, ar kuggeem pahrzelttes pahr Wello juhru us to leelo Kreewu pussfallu Krimu. (Stattees lantkahrte un islassi par scho semmi to lantkahrtes isstahstifchanas grahmatinu). Teiz ka 3schã September deenã sahkuschi no Warناس ohstas is-eet. Apdohma zil fints to kuggu waijaga, ja tik dands saldatu, firgu, leelu-gabbalu, prowjantes un karra leetu gribb pahrzelt pahr juhru, kã ees taggad ruddens laikã scho leetu tiklai sahkdami, kur aukas un wehtras, wissuwairal Wella juhra par warru plohsahs;

kã gan teem nabbaga saldатеem, kas naw rad-dusch, ja juhru braukt un jaw fastimnusch, pa uhdeni ees. So ikkats kas naw raddis pa juhru braukt, tiklai pahrs stundas kug-gi no juhras wilneem mehtahts, sahk went, un tahdam nabbaga zilwekam wentin ja-wemj, ka ne warr nei ehst nei dsert, un tik flitti un gruhiti eet, ka labbaki gribbetu buht nomirris un pagallam, ne kã wehl ilgati tik breefmigi zihnitees. Tã eet 3, 4 deenas kamehr aprohn to braufschannu pa juhru, woi pee-eet atkal pee semmes. Nu islahpis no kugga, zilweks eet straipeledams un lihgodamees ween, itt kã pee-dsehris un apreibis, jo tam leekahs, ka arri wissa semme appalsch kahjahm tapat kã kug-gis schuhpojahs. Ne warr stingri un meeri-gi us kahjahm stahweht. To sanz par juh-ras-simmibu, un gruhiti zeesi, bet no tam zil-weks ne mirst un atkal pahr-eet. Peela weh-tras laikã tahdeem par leeku gruhiti eet. — Eenaidneeki ne warredami muhsu stiprai kar-ra-ohstai no juhras puffes peeckuht, nu eedoh-majusches no ohtras puffes, pa semmi to panemt. Sinnam: zilweks gan dohma, bet Deews darra.

Turku Keisers sawu Generalu Selimu Pascha par to, kã tas 2 reises tik leelifti no muhsu Generaleem Brangela un Bebutowa kauschanahs pee Bajazetes un Karses uswin-nehts tappis, no sawa ammata nozehlis un sa-seetu kã zeetumneeku us Konstantinopoli lizzis nowest. Muhsu Generaleem muhsu Keisers angsius gohda frustus dahwinajis. Arri daut leeli un masi wirsneeki un saldati ar frusteem puschloti tappusch, ka tee tik lohti stipri un drohschi turrejusches. Turku nu jaunu kar-

ra-spehku un karras-leetas pahrzekoht us Mas-Asiu, ka prett Kreeweem tur atkal warretu tur-retees. Kreewi nu to Bajazetes pilsehtu (stat-tees lantfahrte Mas-Asia pee Ararata kalna) panehmuschu un lihds ar to to zellu, kur eet ta leela andele no Turku- us Perseru-semmi, par to Turki un sohti pahrbihjusches un behdigi palikkuschu. Pa scho zellu wissa ta dahrga prezze tohp westa, kas nahk no Indias-, Perseru-, Tibetes semmes un zittahm baggatehm femmehm Asia us teem leeleem kameela-lohpeem (nastu nessejeem lohpeem ar leelu kupru mug-gura un garru kalu, ar kurreem wissa prezze pa semmi un pa tukfuescheem tohp westa). Kreewi nu pamas un meerigi paschi isgahjuschu no Balakajas un Maldawas pahr to Prutes uppi un te lihds pat Dohnawai un Mellai juhrai apstahjusches, gaididami lai tik Turki nahk. Turki eesahkoht teem gan gribbejuschu nahkt pakkal un sahkuschi ee-eet Balakaja, — bet Kreewi palikkuschu stahwoht, teem sobbus rah-dejuschu, tad Turku ne drihstejuschu tablaki eet. Bet nu Gistreikeru karras-spehk sahjis eewilktees Balakaja un eegahjis Bukarestes pilsehta; tad Turkeem tuhdsal bij ja-eet atpakkal pahr Dohnawu un Gistreikeri tik ilgi kamehr karsch, ar Kreewu Keisera sinnu nu paliks Balakaja un Maldawa. Apstattes nu lantfahrte, ka nu tee Gistreikeri, Kreewi un Turki stahw. Ja nu Turki mums gribb peekluht, tad teem pahr Dohnawu janahk muhsu walsit, pee Ismaeles pilsehta, tai schauru weeta starp Prutes uppi un Mello juhru, kur muhsu leelais karras-spehks.

No muhsu Austruma juhras warr stahstih, ka tas karras-spehks, tee 12 tuhstoschi Sprantschi, kas Jubli m. atnahze karras-tuggeem paliga, nu jaw atkal eet atpakkal us mahjahm. Rabbi isbraukusches un isfatti-jusches pee Nehwales, Sweaborgas un Kronstattes un wehl zittahm ohstahm, bet ne ko ne drihstejuschu darriht, teem kanns bijis bes itt ne kahda darba atkal ais-eet. Tadeht tee nu ar wissu kuggu un saldatu spehku usstreh-

juschu us muhsu fallu Alanti kur kahdi 2 tuhstoschi Kreewu saldati masa krepositi un ohsia Bomarsunte bij nolikti. Te naw ne kahda ihsta stipra weeta, bet tiklai leela apzeetinata kaserme un 3 stipri tohrni ar leeleem-gabbaleem. Wezzu wezzais Generals Bodisko to walidjis. Schim pilsehtinam ar sawu leelu spehku pa juhru semmi uskrittuschu. Gau Kreewi drohschi kahdu neddelu turrejusches, bet kad pascha juhras-widdu teem ne kahds paligs no Kreewusemmes ne warrejis atnahkt, un wissi muhri saschauti bijuschu, tad padewusches Sprantscheem. Wezzais Generals ar kahdeem puss ohtru tuhstoscheem saldateem nu nowesti us Sprantschu semmi, zitti arri us Calenderu semmi. Sprantschi tohs gohdam turroht, un wezzu Generalu zeentjoht, ka wezzais tik gohdigi turrejees. Genaidneeku kuggi bihdamees no wehtrahm ruddens laika nu sahks iswilktees no muhsu juhras. Genaidneeki bij zerrejuschu, kad nahkschoht ar tahdu leelu spehku un panemschoht to Alantes fallu, kas tik 5 juhdes no Sweedru semmes, tad Sweedri un arri Pruhshi bihdamees no tahda leela karras-spehka, eeschoht us winnu pussi prett Kreeweem, bet walti bijis. Nei Sweedri, nei Pruhshi gribb prett mums buht, un ta tad teem ar kaunu, un ne darbus ween pastrahdajuschu, atkal ja-iseet no muhsu juhras.

Koleras sehrga taggad par warru plohsahs sweschas semmes, wissuwairal Italia, Sprantschu, Spanjeru ir Wahzemmè (Bajeru semme) un nu arri Calenderu semme. Leela Londones pilsehta ikneddet wairal ka 2 tuhstoschi zilweki ar Koleru mirsoht. Tad ta Deewa rikhte! Woi to ne atsihs un dohmahs us mihto meeru!

S — 3.

Witriol-elje.

(Beigumè.)

Passitajs jaw gan drihs buhs apnizzis gaidoht lai drihs teizu, ko tad ar scho swinna-

Fambari darra. Preefch to, jebfchu brihnifch-figu, musti to tapatt ne buhs fataiffijufchi. Sinnams ka ne. Tad nu klausaites. Pa-preefchu tur eeleij uhdeni ta ka tas dibbeni pa kahdu pufspehdu, woi mas augftaki, apflahj. Nimm tad fehwelli, labbi pulku, un wirfs uhdeni kahdös traufös to eededfina, un lihds ar fehwelli turpatt eededfina arri falpeh-teri. No abbeem kohpà, no fehwelli un no falpehtera nu zellahs itt fuhri twaiti us augfchu, samaisahs kohpà lihds ar teem garrineem kas dauds mas no uhdens zellahs, samaisahs arri ar to lupti, fo augfchpuffi weenà fahni zaur fahreda-truhbi eelaisch eefchà. Tahdà wihfè, bet wairak augfchpuffè, un tapeh3 kambarinu waijaga tif augftam buht, — tee twaiti un garraini fabruhwejahs ta ka swihfti un tee fweedri pee greesta un pee feenahm peefittahs un nopill us appafschu uhdeni. Schee fweedri irr tas ihstiens bruhwens, irr witriol-elje, kas ar to uhdeni maisahs, un no ka pehzak zaur wahrfchannu eefsch leeleem fwinna-traufceem uhdens ja-atschkir nohfti ja grihb to ftipraku dabbuht. Swinnu us to nimm, un ar fwinnu kambaris wiffur apflahs tapeh3, ka witriol-elje fwinnam ne kahdu leelu fahdi ne darra, kamehr zitteem traufceem ee-ehdahs un pat teem zaur-ehdahs, lai nu buhtu no dsefsa, woi no alwas, woi no warra. Gelfch glahfu traufceem gan arri witriol-elji warr turreht un arri turr un glahba, un tur pabrihke us to blaschkes irr, kas lihds 40 ftohpeem turr, — bet tahdös traufös to wahriht irr bailigs darbs. Glahfu-kambaris arri buhtu geldigs, bet kas to taifhs un zeef ilgi tahds drohfschi paliftu wessels? Wehl nu gan arri traufus warretu nemmt, kas no balta feltà, jeb no plah-tnas*) taifti, bet dahrguma dehl to wehl ne darra. Tapat, ka plahtnas-traufki wehl

dauds labbaki ne ka fwinna- un glahfu-traufki, gan dohmatu arri us to tahdu traufu preefch to wahrfchannu fawim apgabdat, ja warretu drohfschi buht dauds witriol-eljis ir zittur pahrdoh. Weens pats tahds plahtnas-traufk jeb katls tur 20 lihds 40 ftohpju witriol-eljis warretu wahriht, ka pehz to leelumu, buhtu jamakfa ar 10 lihds 25 tuhftoscheem fudrabà rubbuleem.

Swinna-kambari augfcham arri zaurums ar fturfteni, fo aistaisa woi wallam p-mett, ka grihb, un zaur fo tohs nederrigus twaifus islaisch ahra. Schee twaiti lohti pohftidami, pabrihkes tuwumà smuffus kohfus samaitaja, ka tee waffarà stahweja ta nobruzzi-nati. Un kad eefschà fehwellis un falpehteris degg, tad ne weens ne drihfti ee-eet, jo dshws wairs ne taptu ahra.

Pabrihkes-kungs mannim fazzija, ka ikmeh-nesi kahdu desmits tuhftoschu mahrzinu feh-wela tur sadegg, — no ka lassitais lai nolemm, ka tas darbs tur eet. Gads kahrtà 120 lihds 180 tuhftoschu mahrzinu witriol-eljis taifa.

Jebfchu witriol-eljei leels spehks, pabrih-kes landis ar to labbi eeraddufchees, ka ar fahlehm ar to dshwo. Ja kahds ar nafi kaut ka eegreeses, ar zirwi eezirtees, — smeh-re witriol-elji wirfà, un affins apstahjahs. Ja kahdahm sohbi fahp, nemm witriol-elji muttè. Schi gan jehla paleek, bet sohbi ne fahp wairs. Sinnams winni nemm to zaur uhdeni kas flah, masak ftipru witriol-elji, to-mehr ne pats ne gribbetu to muttè nemt, ne ir zitteem to padohmu doht, lai ta darra. — Plahwahm witriol-elje effohft lohti derriga. Nimm us ftohpi schihs eljes tuhftosch ftohpu uhdens, woi kahdu pahri fimts wairak, faleij kohpà un zaur ihpafchahm mafchihnehm plawas ar to apflazzina. Zitti plawahm papreefchu uskaisa kalki u: pelnus plahnà kahrtà.

*) No plahtnas bija tee balli duffati jeb naudas gabbali zitti trihs, zitti fesch, zitti bitopadesmits rubbuku wehrti, to muhfu femmè preefch fahdeem gaddeem wehl warreja redicht, bet taggad ka nauden wairs ne nemm.

Rà sakkis wihrn peekrahpis.

Scho waffaru kad Pruhſchu ſemmè no leetus leeli pluddi gaddijahs, kà daſchà gabalà uppes tahtu pahri pahr kraſteem zehluſchahs, ehkas un kohkus appluddinaja, ka tit ar laiwinahm jeb fallenehm far warreja tapt, tad weens wihrs ar tahtu falleni laiwinu us ſawu nammu braukdams eeranga, ka us wihtola uhdens-widdà ſakkis tupp, kas no pluddeem behgdams tur ſawu glahbschannu meklejis. „Ah, to zeppetì es warru labbi no-nemt,“ dohmaja tas wihrs un aireja tur klahf. Ar ſawu laiwinu pee wihtolu peebrauzis, kaphj us to kohku; — bet kà tas pehz drauga Lihpina ſneedsas, tè ſakkis us reisu tanni laiwinà ee-lezz, no kam ta patte eekustinata, ſahf eet par uhdeni prohjam ar wiſſu ſakki, un no wehja dſihhta driht pee ſauſas mallas tohp. Te ſak-kis no laiwinas izlezz, ſawu brihwibu dabbu-jis lezz prohjahm, tomehr wihran bija pahri ſtundu us wihtola jaſehd, apdohmadamam tahtu ſlittu mittoschanohs ar ſakki, kamehr winna kaiminſch nahze to isglahbt. M. V.

Sluddinaſchannas.

Rihgà, Pehterburgas ahrpilhètà Nr. 48 eekſch damp-fudmallahm warr dabbuht par lehtu maſu rudſu-miltus pirft.

Labbibas un prezzu tirgus Rihgà un Leepajà tai 16. September 1854 gaddà.

Maffaja par:	Rihgà.		Leepajà		Maffaja par:	Rihgà.		Leepajà.	
	R.	K.	R.	K.		R.	K.	R.	K.
1 ſchettwertu (jeb 1 puhru) rudſu	1	40	1	35	1 puddu (jeb 40 mahrzineem) linnu	2	80	3	30
1/2 " (" 1 ") fweeſchu	2	25	2	—	1/2 " (" 20 " ") fweeſtu	3	20	3	—
1/2 " (" 1 ") meeſchu	1	5	1	—	1/2 " (" 20 " ") zuhtu-galkas	1	80	1	80
1/2 " (" 1 ") auſu	1	10	—	80	1/2 " (" 20 " ") dſelfes	1	—	1	10
1/2 " (" 1 ") ſtrau	1	60	1	50	1/2 " (" 20 " ") tabaka	—	80	—	85
1/2 " (" 1 ") fweeſchu-miltu	3	—	2	80	1 muzzu linnuſchflu	5	—	5	—
1/2 " (" 1 ") bihdoletu	—	—	—	—	1 " filku	12	—	10	—
1/2 " (" 1 ") rudſumiltu	2	30	2	20	1 " ſaxanas ſahls	9	—	8	—
1/2 " (" 1 ") meeſchu-	—	—	—	—	1 " baltas rupjas ſahls	8	40	7	50
putraimu	1	20	1	90	1 " ſmalſas	8	—	7	50

Brihw druckehti.

No juhrmallas-gubernements augſtas walbiſchannas puffes: Oberlehrer G. Blaeſe, Zentor. No. 287.

Nofakti ſirgi.

Mihli tautus brahli! Ar leelu luhgſchannu nahku es apbehdinahſs zilweks pee Jums. Isgahjuſchà treſchdeenas nakti 10tà August blehdiga rohka kamehr es ſawà rijà kullu, pee paſchahm mahjahm diwi ſirgus noſagguſchi un tà kà uhdeni eekrittufchi.

Weens bija pagaiſchu behrs, pilnigs eekſch wiſſahm pantahm, deſmità ſemà wezs, ſtaufis biſchliht augſtaks ne kà kallis; labbà puffè eespauidits, labbas pakkal kahjas nags lihds wehſi balts, 35 rublus wehrts.

Dhtrais ſilganà balloſchu ſpalwà diwi gaddu kummels, itt maſa balta ſihmete us peeri. — Krehpes un aſta tumſchi yelleka. — Ehrſels par kurra Schihdi man 25 rublus ſohljuſchi. Nu par welti panehmufchi.

Kas mannim par ſcheem ſirgeem tahtu ſinnu warr doht, ka es atkal pee teem warru tapt, tam es deſmit rublus ar mihlu prahtu maſfaſchu.

Rudbahrschas Leijas Grubju ſaimneeks
Willis Ernſtſohns,
Walteku draubſe Kurſemmè.

Pee Dinaburgas, klahtu pee Daugawas, irr weenas wezgas wehja ſudmalas, turklat weens labbs nam, weens ſchkuhnis un 80 □ affis itt labbas bahra ſemmes par lehtu naudu un ar maſahm nomalkaſchanahm pahrdohdamas; ta klahtata ſtana turpat dabbujama.

No Subbates.

Kurfch irr mans tuwakais?

Zuhs sinneet, mihlee lassitaji, ka winsch wariseeris Zuhl. 10, 29. muhsu Kungu Jesu ta waizaja; juhs arri sinneet, kahdu atbildi tas winnam dewe, prohti to jauku lihdsibu par to firdschehligu Samariteru stahstidams. Klausait, ko es jums stahstischu. Deews muhsu Subbatu atkal bahrgi peemelejis. 19. August deenà ap paschu pusdeenu weenà mahjà pee kahda settakalleja ugguns ispsrukke. Namminsch ar salmeem apjunts par azzu-mirkli pilnàs leesmàs degge, un wehjsch stipri puhsdams ugguni weetu weetahm aisnesse, tà ka par diwi stundahm 16 dshwojamas ehkas un wehl 2 rijas eedeggahs un lihds pascheem pamatteem nodegge. Gan lautini fastrehje glahbdami, gan puhlejahs zil warridami, bet ais duhmeem un wissur no wehtras iskaihitahm leesmahm un nodegguleem ne sinnaja fur greestees; paschi eedshwotaji no breehmahm apstulboti, wisswairak nabbagas seerinas — jo wihri woi semmes darbu deht, woi andeles, woi zittas pelnas deht ne bija mahjäs — un behrni kleegdami un rohkas salikkuschu stahweja, ar affarahm stattidami, ka wissa-winnu nabbadsiwa pelnds saktitte. Lihds 100 zilweku taggad bes ruhmes; zits bes drehbehm; zits bes usturra, zitti dabbujuschu weetas pee kaimineem, zitti schuhnds un rihjäs salihduschu; bet zil ilgi winni tur warr palist? jo ruddens ar leetu un aufstumu nuns ahtri nahk wiesu. Mihlais lassitais, woi tu nu arr tà waizasi, tà winsch wariseeris? Woi tu ilgi meklefi, kahdi tee nabbadsiwi, woi Lutteri, woi Pohli, woi Schihdi? Tur irr wiffadi — tomehr wiffi tawa Deewa behrni un wiffi tai paschà nabbadsiwa un behdäs; tadeht arri wisseem weenlihds paligu

wajaga. Gan pee mums arri zittas firdschehligas dwehseles atradduschees, gan muischneeki un semmakas kahrtas laudis ar labbu prahlu palihdsejuschu zil spehdami; bet to nabbagu un behdigu til dauds, ka paschi newararam wisseem lihdscht. Tadeht mihlee lassitaji, us juns sawas azzis mettam. Zuhs jaw weenreis muhsu luhgschanas par muhsu nabbageem schehligi paklausijuschu; zaur to effam eedrohshinajusches juhs atkal luhgt. Kristus deht luhdsam; peeminneet tohs nabbadsiwas, tohs kailus un plikkus, tohs issalkuschus un no aufstuma drehbedamus. Ihpaschi wiffus zeenigus mahzitajus luhdsam peeminneht muhsu behdas un ko firdschehligas dwehseles mums buhs atwehlejaschas, Zeligawà pee zeeniga mahzitaja Schulz, Mihgà pee zeeniga mahzitaja Weyrich nosucht. Wisseem mihleem dewejeem ne ween es, bet pats tas Kungs Jesus Kristus pateiks, jo winsch salka: dohdeet, tad juns taps dohts, — un ko juhs weenam no scheem manneem wissmasakeem brahleem darriseet, to juhs man buhseet darrijuschu. — Ak Kungs, dohd gattawas firdis un rohkas! Amen.

Grüner,
Subbates mahzitajs.

No Landses.

Zil ihsa schinni grehzigà pasaulè ta starpa irrad stary preeku un behdahm, stary gatwileschanu un affarahm, stary dshwibu un nahwi, — to tas spehzigais Kungs, kas sawas dahwanas isdalla tà winnam gribbahs, pa schahm deenahm scheid atkal ittin staidri parahdijis. Jo kahda gohda un preeka deenina ne fenu tiklai bij atspihdejuse wezzam firmam Landses mahzitajam, Wittumam Kallmeieram, kas 50 gaddus tai paschà draudt par gannu bijis un til pat ilgi ar firdsmih-

In laulatu draugu kohpâ nodfihwojis, — to schinnî Awischu peelikkumâ 32trâ Nro. jau effat lassijuschi. Bet 24tâ August deenâ mums jau atkal bij zittada sa-eeschana Land-ses basnizâ. Tannî paschâ weeta, fur preeksch mas neddelahm tas zeenijams firmgalwis us sawu krehflu sehdeja, tur taggad eerau-dsijam winna melnu sahrku siarp swezzehm un pukkehî us pakahpenehm altara preekschâ noliktu. Jau kahdas neddelas preeksch winna gohda swehtkeem zeeta flimmiba wezzu tehwu bij veemelejesu, bet Deewa schelastibu to-reis to nahwes engeli wehl winna wezzumam bij garram aissubtijuse, un itt kâ us to pree-ka deeninu wehl meefas un dwehseles speklus usturrejuse un stiprinajuse. Bet ne ilgi pehz tam jau ta flimmiba atkal no jauna sahze, un pirmâ deenâ peektâ neddelâ pehz selta kah-sahm, 16tâ August pulksten 2ds pehz puf-s-deenas, winna dsihwiba kluffi un meerigi bij isdsiffuse, kâ swezze, kas isdegguse. 79 gaddus un 2 mehneschus (ne, kâ Nro 32 ne-pareisi irr lassams, 67 gaddus) winsch bij wezs palizzis, taggad pahri pahr 50 gaddeem mahzitaju ammatu kohpis un laulibâ dsihwo-jis, un sawu weenigu dehlu jau wairak ne kâ 17 gaddus par ammata palihgu sewim peeturreja. Behru deenâ dauds draugu un draudses lohzehtu rohkas to Deewa nammu, kapsehtu un paschu kappu ar gohda wahrteem sakumeem un neisflaitamahm pukkehî mih-ligi bij puschlojuschas, tâ ka Deewa nammâ ee-eijohî un pehzak kappa mallâ stahwoht, mums firdis fasille par tik jaukahm zeenischanas un miblestibas simehm. Basnizâ, fur leela wahzu draudse bij sanahkuse, papreeksch 4 perschas dseedaja no tahs wahzu dseefmas: „Kahds preeks man aptamps tad, at tad,“ un tad Puffu mahzitajs wahzu spreddiki fazzija par teem wahrdeem Luf. 2, 29 un 30, to aigahjuschu firmgalwu lihdsinadams ar wez-zu Sihmeanu, kas preezigi warreja fazzibt: „Kungs lai nu taws kalys meerâ aiseet, kâ tu effi fazzijis, jo mannas azzis tawu pesti-schannu redsejuschas.“ Kad nu wehl no tahs

paschas dseefmas tee diwi pehdigi pantini bij isdseedati, tad Latweeschu draudse sapulzima jahs un mehs dseedajam no jaunas grahma-tas 468, p. 1 lihds 3. Tad Nindes mahzi-tajs no altara kahdus miblestibas wahrdeem us draudsi rumaja, rahdidams, ka irr tag-gad pee schi firma tehwa jahrika, tik patt kâ winna gohda deenâ warretum palikt pee teem pascheem Dahwida wahrdeem, to toreis pee firds nehnam: „Teiz to Kungu, manna dweh-sele, un wijs, kas eeksch mannim winna swehtu wahrdu. Teiz to Kungu, manna dwehsele un ne aismirsi to winsch tew labba darrijis.“ (Dahw. ds. 103, 1.) Ar swehtu luhgschannu, kol-letti un swehtischanas wahrdeem pabeidjis winsch no altara nokahpe, un draudse dseedaja 4 un 5m pantinu no 468tas dseefmas. Nu 8 mahzi-taji to sahrku usnehme, un kamehr ehrgelâ spehleja un Wahzu dseefmu dseedaja, to is-nessê lihds basnizas durwim, fur basnizas wehrminderi un draudses preekschneeki to so nehme, un noneffe lihds kappu, tur patt pee basnizas, fur sawu wezzu mihlu gannu no laide semmes flehpi, diweem, jau masas deenâs winnam nomiruscheem behrnineem blat kam. Schê nu wehl Kuldigas prahwestes Gaiku mahzitajs, Wahzu walledâ tam asmig-guscham tehwan un ammata brahtam to pehdigu ar Deewu nodewe, behru kollektes no-turreja un swehtischanas wahrdeem nodseedaja. Pehz tam mehs wijsi sawu semmes saujtam mihlam sahrkam dsikâ bedrê usmettam, un kad kaps bij aismests, no turrenes ischschib-ramas, meeru wehledami tahm isdsiffuschahm meefahm, debbes preeku isluhgdamees tai aigahjuschai dwehselei, un Deewa schelastibu nodohdami ta aismigguscha tehwa firmu drau-gu un winna mihlu dehla, kam lai tas Kungs ar sawu garru atkal palihds tahs draudses dwehseles kohpt un us debbes walsibn so-taisiht!

Hillner.

**Zettorta grahmata, fo muhsu Lattw.
fahrta missionars no deenas-widdus
Amerikas rakstijis *).**

Paramaribo tai 22trâ Merz 1853.

Manni mihli brahli un mahsas!

Schodeen jums dauds labbas deenas suh-
tidams es sawu grahmata eesahku, papreek-
schu sinnadams, ka juhs daschu wahrdu ne
warreseet saprast, bet tapehz es ne gribbu se-
wi likt eebaidetees jums pahru wahrdu rakstih.

Mannu grahmata no pagahjuscha gadda
September mehnescha juhs jau effat dabuju-
schi un mannu atrahschanu us deenas wid-
dus Ameriku lassijuschi. Lihds schim tas Kungs
man wesselibu irr dewis, un to Negeru wal-
lodu es jau labbaki eesahku saprast, jo wai-
rak ne ka 6 reisi es schinni walloda tam Ne-
gereem, muhsu mellahm aittinahm, esmu spred-
diki tizzis, un tas Kungs ar sawu spehku
man palihdschis; es dohmaju, ka juhs gan
eefsch sawahm luhgschanahm to Kungu par
mannin peesaukuschi. Pateesi, manni mihli,
es esmu pahrlieku lihgsus un preezigs, ka tas
Kungs manni tai ammatâ irr eezehlis, Win-
na swehtu wahrdu pasluddinah.

Schinni semmè seemas newa, jo pahre see-
mas-swehtkeem mehsh schè dshwojam kâ juhs
pahre waffaras-swehtkeem. Wesschi un dahrsu
kohki fakto un aug arweenu, un rudsus un
kweeschus schinni semmè ne warr seht, tapehz,
ka schè pahrlieku silts irr, jo mehsh schè dsh-
wojam appaksch ta saules zekka. Zuhni un
Zuhli mehnesi winna teescham pahri pahre
muhsu galwu eet, un sawas istabas mehsh
pahre deenu lohgsus ne aistaisam; tee til ilgi
stahw wallâ, kamehr mehsh eemam gulleht.
Saulé uslehz ikkatru deenu pulksten feschôs,
un feschôs ta atkal nolaischahs, un tâ tas eet
ikkatru deenu un mehnesi zaur wissu gaddu.
Kad pee jums irr seema, tad pee mums lee-

tus lihst, bet dauds stipraki ne kâ pee jums,
un daudstreif tas leetus lihst deenu un nakti.
Schî semmè zittadi kohki aug, un dauds no
tahdeem, kad tohs uhdeni eesweesch, tad tee
dibbeni nogrimst kâ akmini un tee arri zeeta-
ki ne kâ ohsols. Tee ehrmi schè tâ, kâ pee
jums fakki, un papagai putni kâ wahrnas muhsu
meschôs dshwo. Ehrmi daudstreifl eelôs pul-
kôs, wairak ne kâ pa diwi lihds trihs simts,
kohpâ redsami.

Schihsh semmes ihsteni eedshwotaji irr nab-
baga tumshchi pagani, kas staiga plikki, wih-
rischki un seewischki un peeluhds Deewa wee-
tâ wissadas leetas, kohkus, swehrus un no
kohka taisitas bildes, kas ar smulkahm dreh-
behm tohp apgehrbtas. Tâ Kursemme, Wid-
semme un jo pr. muhsu tehru tehwi arr dar-
rijuschi, tapehz lai arri mehsh palihdsam to
Kungu peeluhgt, ka Winna walstiba lai nahf
un Winna prahts lai noteek, kâ debbesis tâ
arridsan wirs semmes.

Es no juhsu mihla mahzitaja mannu kru-
stamu grahmata esnu luhdsis un tapehz scho-
deen til schohs pahru wahrdu warreja rak-
stih. Dshwojeet wesseli un faktait wisseem
muhsu pasihstameem dauds labbas deenas no
juhsu brahta

M. C. B.

* * *

Behz schihsh grahmatas tas mihlais brah-
lis wehl weenu grahmata mahzitajam rak-
stijis, kurrâ pateizibas dohd par to krusamo
grahmatu, fo riktigi dabujis, un scho to stah-
sta no sawas animata kohpschanas, prohti:
ka winna wirsneeki to suhtijuschi no Para-
maribo pilfata weenâ weetâ, kas no ta puss-
peektu juhdses tahtu, kur winsch arri ne warr
meerâ dshwoht, bet no kurrenes tam ar lai-
wu ja-eet schury un turp pee teem nabbaga
melleem wehrgeem (Negerem), teem to pree-
zas-wahrdu sluddinadams, tizzigus stiprina-
dams un tohs, kas wehl ne tizz, aizinadams
pee ta Kunga Jesus Kristus. Pahrlieku gruh-
ti winsch nopuhschahs pahre to, ka tee Negeri
effoht gruhli noturrami no ta grehka prett

*) Mihli lassitaji tai beedohd, ta schihsh grahmatas eelitschana
Wisses til ilgi aistawejusee.

festo baußli. Kahrdrinaschana winneem effoht
leela zaur tam, ka kà bahstim sabahsti dsh-
wojoh, un ka tik grubti winneem eijoh, tai
karsia semmè ar Deewa wahrdu noturrescha-
nu, jo na karsuma un no ta breeßnigi grub-
ta darba pee kurrea tohs bes mitteschanas
dsenn, winneem prahts pährleeku grubts.

Mums nu gan, paldeews schelligam Dee-
wam, newa wißs tik breeßnigs karsums, bet
Deews mums itt wesseligu weetinu eerah-
dijis par dshwokli, tà ka muhsu prahti un
muhsu dwehsele gan warr mohdriga buht,
mums ne pähr-eet gads ar grubtibahm ween,
bet peeteek arri laika no grubtibahm un swee-
dreem atpuhstees, mums paldeews Deewam
arri buhtu weetas, ka tee warr schirtees un
atkahptees zits no zitta, kam ne peenahkabs
saturretees kohpà, bet — woi mums naw ja-
nopuhshabs, kad apdohmajam: kà pee mums
eet ar Deewa wahrdu paturreschanu un ar
festa baußla turreeschannu. Lai tas pats schel-
ligs Kungs un Deews, kas teem nabbaga
tumscheem paganeem suhta ustizzigus gannus,
arri muhsu krsittu lauschu gannus swehti, ka
teem isdohtohs saweem gannameem pulzineem
ta Kunga swehtu wahrdu tà pee sirds list,
ka tee pateesi apdohmatu un wehrà nemtu
kas pee wiannu meera dert. C. W. B.

Wentukka dohmas waffaròs.

Weld. Guter Mond, du gehst so stille.

1.

Ut zil kluffas, mihkas effect
Meera stundas waffaròs,
Mannas dohmas juhs aineffect
Deewam, debbes augstumòs.
Kà to apdohmadams raugu,
Ka no Winna mihlibas,
Daschus salbus preekus baubu
Gertsch schihs mannas dshwibas.

2.

Schahdas tahdas darboschanas
Trohkfns, nemeers pafault,
Kaime saldas dohmaschanas
Sajust manna dwehsele.
Je kad draugu starpà bliju
Kur bij daschas preezibas,
Sirdi dohmas ne manñju
Jautas debbes zerribas.

3.

Tittai weentullibà kluffu
Spirbsina tahs firòniku;
Tè es rohnu salbu duffu
Je bes draugu pulziku.
Meera-stunda, tu man dohdi
Tahdu lihgfmu, swehtu lust,
Weentullibà, kad atrohdi,
Dohd, kà Deets mann' mihle, just.

M. P.

Krusta puffe.

1.

Wiffi behg no krusta; es gribb' palitt
Tetwi luhgtin luhgt kà fleptawa,
Gribbu breht kà wisch: Kungs, peeminn' mannis
Kad tu nahkfi farwà walstibà.

2.

Wiffi behg no krusta; es gribb' palitt
Un tà faule buht, kas paslehpjabs.
Wifs mans spihdums, wiffas pafaul's brangums
Tawàs mohtàs taggad cedohdabs.

3.

Wiffi behg no krusta; es gribb' palitt,
Stohtam autam gribbu lihdsigs buht.
Sirds lai luhst un ezs lai rauda,
Ka mans grehks tik ruhts un grubts.

4.

Wiffi behg no krusta; es gribb' palitt
Semnei, klintam palitt lihdsigam,
Gribbu trihzeht, zekòs mestees, scheloh
Kungs, par tawohm zeeschanahm.

5.

Wiffi behg no krusta; es gribb' palitt,
Gribbu kappinsch buht, kas atwekabs.
Mannai dwehselei bahs augscham zeltees,
Ee-eet debbes mahjinàs.

F. F.

Brigitte brilleht.

No Iuhrmass-gubernements augstas waidshanas puffes: Oberlehrer G. Blaesé, Jenfor,
No. 288.

